

8. ročník (týden od 10.5.)

Občanská výchova

Přečtěte si v učebnici na straně 71 a 72 kapitolku **Smlouva**. Zápis do sešitu:

Téma: **Smlouva**

= právní jednání, které vyžaduje **dohodu dvou nebo více stran**

Právní jednání → **práva a povinnosti** – stanoveny **v zákoně** a upřesněny **ve smlouvě**

Uzavření, změna, ukončení smlouvy:

1. **písemně** (např. pracovní smlouva, nemovitosti)
2. **ústně** (např. stánkový prodej, oběd v restauraci)
3. **chováním** (např. smlouva o přepravě)

- může být ukončena nebo změněna **nečinností** (např. nepřevzetí zásilky, neprodloužení smlouvy)

Kupní smlouva – převod vlastnictví věci oproti zaplacení kupní ceny

Smlouva o nájmu – přenechání věci k dočasnému užívání za úplatu

Smlouva o dílo – provedení díla za úplatu, zhotovení, údržba, oprava, úprava věci

Smlouva o přepravě – přeprava cestujících do místa určení za příslušné jízdné

Úkol: Jak bychom mohli co nejlépe předejít problémům a nesrovnalostem při pronájmu bytu? Napište možná rizika a jak jim předejít

a) z pohledu majitele bytu

b) z pohledu nájemce

Výchova ke zdraví

Zápis do sešitu:

Téma: **Umění pochválit**

Pochvala by měla být:

upřímná – říkat jen to, co myslím vážně, skutečně cítím – věrohodnost

přiměřená – nepřehánět

konkrétní – chválit konkrétní práci, žádoucí chování

uznání je třeba **umět přijmout** – přiměřenost, vděčnost, upřímnost

síla slova – umí pohladit i ublížit

Pozitivní hodnocení druhého

- zbytečně nekritizovat
- každý má nějaké chyby
- naučit se pracovat s chybou
- využít slabiny ku prospěchu

Náměty na práci při hodině:

Diskuze: *Koho jsi naposledy pochválil? Jak ses cítil, jak se cítil dotyčný? Co cítíš, když ti někdo vysloví uznání?*

Ublížil jsi někdy druhému slovem? Ranilo ho to? Jak ses cítil ty? Co bylo dál? Jak může na člověka zapůsobit negativní hodnocení? Co vede druhé k negativním soudům? Jak se dá takovým soudům bránit?

Úkol: *Napiš seznam pochval, které jsi vyslovil. Vedle napiš své blízké, se kterými se nejčastěji setkáváš. Pospojuj pochvaly a jejich příjemce. Vede ke každému nějaká pochvala? Jak a jak často chválí tvoji blízcí tebe?*

Scénky s pochvalami (ve dvojicích) – *pochvala nových šatů, vydařený výlet v něčí společnosti, vděk za pomoc při hledání klíčů, uznání za výhru ve školní olympiádě, pomoc při řešení sporu se spolužákem apod.*

Řetěz z oblíbených slov – *pruhy barevných papírů, každý má 4, na každý napíše velkými písmeny jedno svoje oblíbené slovo → řetěz ze všech slov – opakují se?*

Skupinová postava – *ve skupině (4 až 6) každý řekne o každém jednu pozitivní věc, vlastnost (co umí, co mu jde dobře, s čím pomáhá apod.). Poté nakreslí postavu, která bude nositelem všech dobrých vlastností – napíše na postavu, pojmenují ji. Jaké má vlastnosti? Má také nějaké chyby?*

Přírodopis

Přečtěte si v učebnici látku na straně 96 až 103 – **Rozmnožovací soustava**, vypracujte cvičení k této kapitole v pracovním sešitě na straně 50 až 52.

Téma: **Rozmnožovací soustava**

- člověk je savec – pohlavní rozmnožování
- pohlavní žlázy a přídatné pohlavní orgány
- pohlavní žlázy produkují pohlavní buňky a hormony

Mužské pohlavní ústrojí

Vnitřní pohlavní orgány:

varlata = mužské pohlavní žlázy, tvorba spermií (od puberty), testosteron

nadvarlata – shromažďování a zrání spermií

chámovody – vedou přes prostatu do močové trubice

semenné vāčky – spolu s chámovody ústí do močové trubice

prostata – svalnatá žláza kolem močové trubice

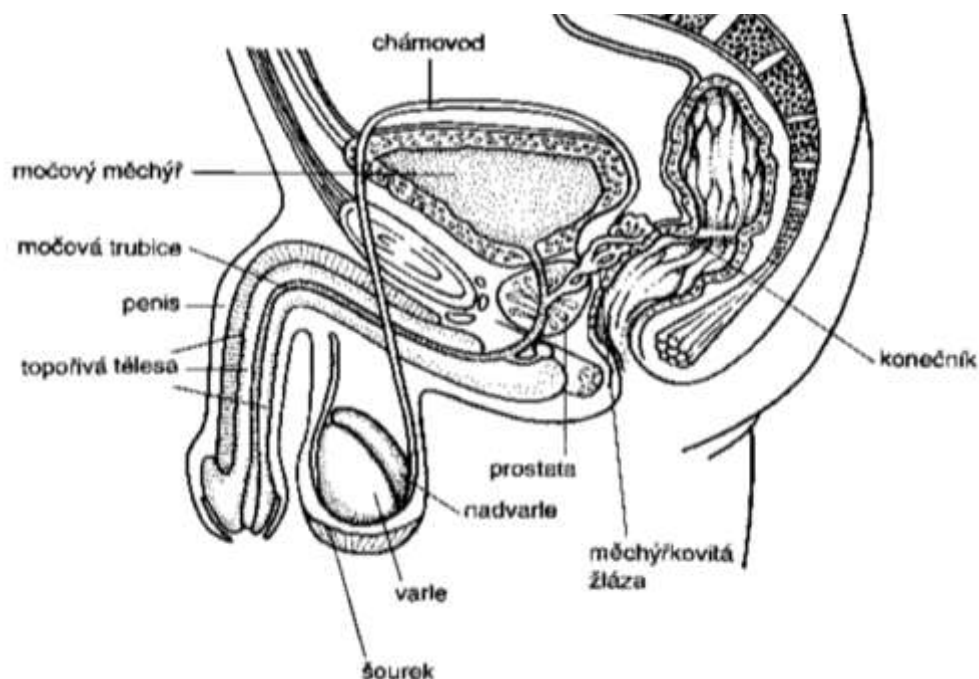
→ **spermie** = mužské pohlavní buňky – dozrává asi 75 dní, 1 ml spermatu = asi 40 až 100 milionů spermií

→ **sperma** – výměšky vznikající v nadvarlatech, semenných vāčkách a prostatě

Vnější pohlavní orgány:

penis – žalud s předkožkou, prochází jím močová trubice, topořivá tělesa

šourek – vāček s varlaty a nadvarlaty

Ženské pohlavní ústrojí

Vnitřní pohlavní orgány:

vaječníky – pohlavní žlázy v dutině pánevní, zrání vajíček (ženské pohlavní buňky, v těle od narození, dozraje jich asi 400 za život), hormony estrogenu a progesteronu

vejcovody – vedou z vaječníků do dělohy, dochází zde k oplození vajíčka

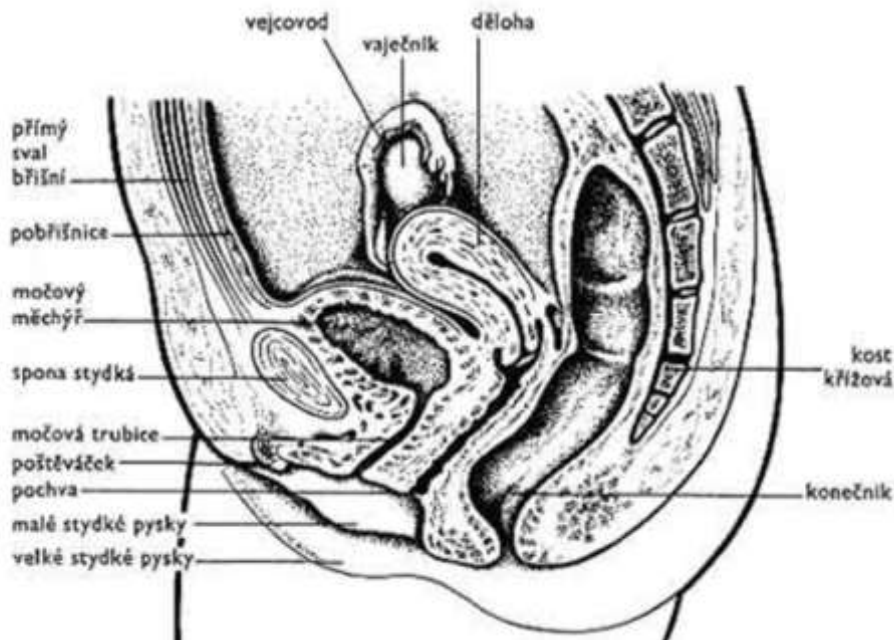
děloha – dutý orgán ze svaloviny, v těhotenství se zvětšuje

pochva – trubice z hladké svaloviny, slouží k zavedení spermií, poševní sekret

Vnější pohlavní orgány:

velké a malé stydké pysky – ohraničují poševní vchod

poštěváček (klitoris) – topořivá tělesa

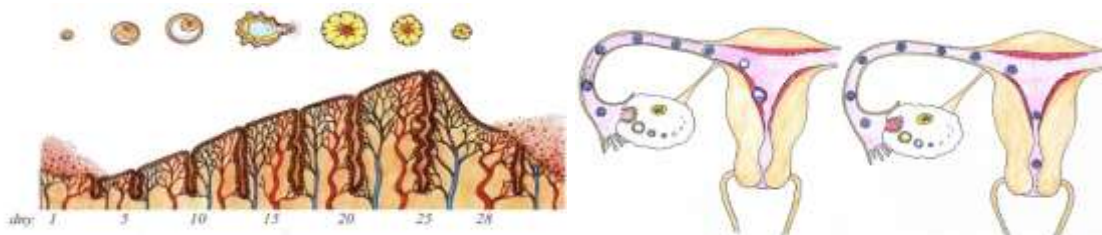

Menstruační cyklus

- **cyklus dozrávání vajíček**, cca 28 dní

ovulace = zralé vajíčko putuje z vaječníku do vejcovodu a dělohy → **možnost oplození** → zastavení menstruačního cyklu, tvoří se výživné látky, uhnízdění vajíčka

menstruace – neoplozené vajíčko odchází z těla ven (spolu s krví a povrchovou vrstvou sliznice), trvá 3 až 7 dní, první mezi 12. a 15. rokem, poslední kolem 50 let

Puberta

= období **dospívání** (duševní a tělesné změny)

Prvotní pohlavní znaky = pohlavní orgány muže a ženy – odlišení pohlaví

Druhotné pohlavní znaky = tělesné změny (vývoj ochlupení, růst vousů, ramen, prsů a boků) – rozvoj v pubertě

- zahájení **činnosti pohlavních žláz** (první menstruace a poluce)

Téma: Těhotenství

- splynutí vajíčka a spermie (ve vejcovodu)

- vynechání menstruace, těhotenský test, odběr krve, od 6. týdne ultrazvuk

- trvá 280 dní (40 týdnů, 9 měsíců)

Vývoj zárodku a plodu

zygota = oplozené vajíčko – rýhuje se, dělí, sestupuje do dělohy → uhnízdění (5 dní)

zárodek = embryo – první dva měsíce, základy všech orgánů

plod – od 3. měsíce, vývin a růst všech orgánových soustav

placenta = plodové lůžko – vylučuje hormony bránící zrání dalších vajíček, spojena se zárodkem **pupečnickem**: tepny přivádějí kyslík a živiny, žíly odvádějí odpadní látky

ochrana plodu – **zárodečné obaly a plodová voda** (teplo, nárazy, otřesy)

Porod

- pravidelné stahy dělohy, únik plodové vody

první doba porodní – otevírací, otevírá se děložní hrdlo

druhá doba porodní – vypuzovací, narození dítěte, samostatně dýchá, přestřížení pupeční šňůry

třetí doba porodní – vypuzení placenty

- donošený novorozenec měří cca 50 cm a váží 3,5 kg

Mateřské mléko

- hormon oxytocin

- **mlezivo** (více bílkovin, méně tuku), asi za dva dny mléko

- lépe stravitelné než umělá výživa, **protilátky**, citový vztah

Potrat

= **ukončení těhotenství** zánikem embrya nebo plodu (většina do 12. týdne)

samovolný – spontánní vypuzení embrya (vada, špatná životospráva apod.)

umělý (interrupce) – operativní zákrok (riziko infekce, neplodnosti)

Antikoncepce

= metody **zabraňující vzniku těhotenství**

- liší se spolehlivostí, rizikem přenosu nemocí

1. **bariérová** – kondom (prezervativ)
2. **hormonální** – pilulky, náplasti (umělé hormony, zabraňují ovulaci)
3. **chemická** – pěna, krém, gel, čípky (spermicidní látky)
4. **přerušovaný pohlavní styk**
5. **periodická abstinence** – plodné a neplodné dny
6. **nitroděložní** – tělísko v děloze (přitahuje bílé krvinky, které likvidují spermie)
7. **postkoitální** – pilulka „po“ (zabraňuje uhnízdění vajíčka)
8. **sterilizace** – chirurgické přerušení vejcovodů nebo chámovodů

Neplodnost

- nízký počet / malá pohyblivost spermií

- poškozené vejcovody apod.

Pohlavně přenosné nemoci

AIDS – virus HIV (rozpad bílých krvinek, ničí obranyschopnost organismu), nevyléčitelný, přenos krví, spermatem, poševním sekretem

Syfilis – vřed v místě vstupu infekce, poškození mozku a míchy, léčba antibiotiky

Kapavka – zánět močové trubice, hnisavý výtok, pálení, léčba antibiotiky

Žloutenka typu B a C

Papilomaviry – mohou způsobit rakovinu, prevence: očkování

Rizikové chování:

střídání partnerů, náhodné známosti, rizikovní partneři, narkomani, sex bez kondomu

Podívejte se na video:

Mužská pohlavní soustava: <https://www.youtube.com/watch?v=A94-Te3J1M8>

Ženská pohlavní soustava: <https://www.youtube.com/watch?v=oXIM59Q3qE0>

Menstruační cyklus: <https://www.youtube.com/watch?v=oqgK0V84-1A>

Němčina

Učte se slovíčka z 8. lekce (str. 75 v PS). Zapište si je postupně do slovníčku.

PS – budeme dělat cvičení ze strany **69, 70**.

Budeme pracovat s **učebnicí** na str. **78, 79, 80**.

Zápis do sešitu:

Den 11. Mai

Téma: **Dialoge**

Napište do sešitu cvičení z učebnice 79/9!

Den 13. Mai

Téma: **Zimmerreservierung**